

Návrh na zmenu začlenenia splnomocnenca vlády SR pre výstavbu a prevádzku Sústavy vodných diel Gabčíkovo-Nagymaros do štruktúry Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky

Splnomocnenec vlády Slovenskej republiky pre výstavbu a prevádzku Sústavy vodných diel Gabčíkovo - Nagymaros a jeho pomocné orgány boli ustanovené na základe článku 3 Zmluvy medzi Československou socialistickou republikou a Maďarskou ľudovou republikou o výstavbe a prevádzke Sústavy vodných diel Gabčíkovo-Nagymaros zo dňa 16. septembra 1977. Postavenie, pôsobnosť, úlohy, zásady činnosti a organizačné zabezpečenie činnosti splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre výstavbu a prevádzku Sústavy vodných diel Gabčíkovo – Nagymaros (ďalej len „splnomocnenec“) a vzťahy splnomocnenca k orgánom štátnej správy, k orgánom územnej samosprávy a k iným subjektom upravuje Štatút splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre výstavbu a prevádzku Sústavy vodných diel Gabčíkovo-Nagymaros (ďalej len „Štatút“), ktorý bol schválený uznesením vlády Slovenskej republiky číslo 636/20014 z 10. decembra 2014.

V zmysle článku 2 odsek 2 Štatútu je splnomocnenec organizačne začlenený do štruktúry ministerstva, ktoré uznesením určí vláda Slovenskej republiky.

V súčasnosti v zmysle uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 400/2011 z 15. júna 2011 riadi činnosť splnomocnenca Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky.

Vláda Slovenskej republiky sa vo svojom programovom vyhlásení, schválenom Národnou radou Slovenskej republiky dňa 30. 4. 2020, zaviazala navrhnuť takú vodnú politiku, aby sa zabezpečilo postupné obnovenie poškodených vodných útvarov, zastavilo znečisťovanie vôd, pokles množstva podzemných vôd; zároveň sa zaviazala zamerať sa na ochranu prirodzených, voľne tečúcich úsekov vodných tokov a revitalizáciu regulovaných úsekov tokov všade tam, kde je to možné, najmä v extraviláne.

Výstavba a prevádzka Sústavy vodných diel Gabčíkovo-Nagymaros sa dotýka nie len samotného vodohospodársky významného vodného toku Dunaj a jeho ramennej sústavy, ale má významný vplyv na životné prostredie v širokej oblasti pozdĺž celého slovenského úseku Dunaja, a je aj úzko spätá s činnosťami a úlohami, ktoré sú v kompetencii Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky. Zároveň dva štátne podniky, ktoré spravujú jednak objekty Sústavy vodných diel Gabčíkovo-Nagymaros na slovenskom území, ako aj samotný vodný tok Dunaj s jeho ramennou sústavou a jeho prítokmi, t.j. VODOHOSPODÁRSKA VÝSTAVBA, š.p., a SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, š.p., sú v zakladateľskej pôsobnosti Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky. Je preto v záujme lepšej koordinácie činností týkajúcich sa Sústavy vodných diel Gabčíkovo – Nagymaros so správou vodných tokov, ale najmä s ochranou prírody a krajiny pozdĺž slovenského úseku Dunaja potrebné, aby bol splnomocnenec vlády SR pre výstavbu a prevádzku Sústavy vodných diel Gabčíkovo-Nagymaros organizačne začlenený do štruktúry Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky.

Slovenská republika zároveň nemá s Maďarskom vysporiadanú aplikáciu rozsudku Medzinárodného súdneho dvora v Haagu vo veci sporu o Sústavu vodných diel Gabčíkovo - Nagymaros zo dňa 25. septembra 1997. Vláda Slovenskej republiky má ambíciu urovnať tento spor, pričom pri hľadaní riešenia budú mať rozhodujúce slovo jednak otázky vodohospodárske, a najmä otázky environmetálnych vplyvov výstavby a prevádzky Sústavy vodných Gabčíkovo – Nagymaros. Obidve tieto otázky sú v kompetencii Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, čo tiež odôvodňuje začlenenie splnomocnenca vlády SR do jeho štruktúry.

Na základe vyššie uvedeného navrhujeme zmeniť začlenenie splnomocnenca vlády SR pre výstavbu a prevádzku Sústavy vodných diel Gabčíkovo-Nagymaros z Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky do štruktúry Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky.